

РЕФОРМА СУДОВИХ ТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ JUDICIAL AND LAW ENFORCEMENT REFORM

УДК 347.965

DOI: 10.26565/2075-1834-2020-30-16

РОЛЬ І МІСЦЕ АДВОКАТУРИ У ДЕРЖАВІ

Рибалко Г. С.,

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінально-правових дисциплін
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна,
м. Харків, 61022, майдан Свободи, 4
e-mail: pro100lawyer@gmail.com
orcid: <https://orcid.org/0000-0001-9690-6082>

АНОТАЦІЯ: *Вступ.* Стаття присвячена питанню щодо визначення ролі і місця адвокатури у державі. Актуальність цього питання стала наслідком прийняття в червні 2016 року Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» від 02.06.2016 № 1401-VIII.

Короткий зміст основних результатів дослідження. У відповідності до якого Конституцію України було доповнено статтею 131-2 яка передбачає, що для надання професійної правничої допомоги в Україні діє адвокатура, і виключно адвокат здійснює представництво іншої особи в суді, а також захист від кримінального обвинувачення, за винятком окремих випадків. Таким чином адвокатуру, разом із прокуратурою було включено до системи органів правосуддя. Відповідно, адвокатура стає одним з ключових елементів системи правосуддя в Україні, адже найважливішою конституційною функцією адвокатури є забезпечення права на захист від кримінального обвинувачення та представництво фізичних та юридичних осіб в суді. Делегуючи відповідну функцію інституту адвокатури, держава повинна забезпечити високий рівень надання адвокатами професійної правничої допомоги, що, в свою чергу, має значний вплив на якість здійснення правосуддя та реалізацію права на справедливий суд. У той же час, Конституцією України передбачається незалежність органів адвокатури, а діючий Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» взагалі вказує на те, що адвокатура України це недержавний самоврядний інститут.

Висновки. Українська адвокатура – це професійне громадське об'єднання. Національна асоціація адвокатури України визнається недержавною некомерційною професійною організацією. У свою чергу адвокатура наділена публічно-правовими функціями, а включення до системи публічної влади недержавних суб'єктів покликано створити ефективний механізм контролю з боку суспільства за діяльністю держави.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: Адвокатура, правосуддя, професійна правнича допомога, судова система, органи державної влади, незалежність адвокатури, захист прав і свобод людини й громадянина.

РОЛЬ И МЕСТО АДВОКАТУРЫ В ГОСУДАРСТВЕ

Рибалко Г. С.,

кандидат юридических наук,
доцент кафедры уголовно-правовых дисциплин
Харьковского национального университета имени В.Н. Каразина,
г. Харьков, 61022, площадь Свободы, 4,
e-mail: pro100lawyer@gmail.com
orcid: <https://orcid.org/0000-0001-9690-6082>

АННОТАЦИЯ: Статья посвящена вопросу определения роли и места адвокатуры в государстве. Актуальность этого вопроса стала следствием принятия в июне 2016 года Закона Украины «О внесении изменений в Конституцию Украины (относительно правосудия)» от 02.06.2016 № 1401-VIII. В соответствии с которым Конституция Украины была дополнена статьей 131-2 которая предусматривает, что для оказания профессиональной правовой помощи в Украине действует адвокатура, и только адвокат осуществляет представительство другого лица в суде, а также защиту от уголовного обвинения, за исключением отдельных случаев. Таким образом адвокатура, вместе с прокуратурой были включены в систему органов правосудия. Таким образом адвокатура становится одним из ключевых элементов системы правосудия в Украине, ведь важнейшей конституционной функцией адвокатуры является обеспечение права на защиту от уголовного обвинения и представительство физических и юридических лиц в суде. Делегируя соответствующую функцию института адвокатуры, государство должно обеспечить высокий уровень оказания адвокатами профессиональной юридической помощи, что, в свою очередь, может влиять на качество отправления правосудия и реализацию права на справедливый суд. В то же время, Конституцией Украины предусматривается независимость органов адвокатуры, а действующий Закон Украины «Об адвокатуре и адвокатской деятельности» вообще указывает на то, что адвокатура Украины это негосударственный самоуправляемый институт. Украинская адвокатура – это профессиональное общественное объединение.

Национальная ассоциация адвокатуры Украины признается негосударственной некоммерческой профессиональной организацией. В свою очередь адвокатура обладает публично-правовыми функциями, а включение в систему публичной власти негосударственных субъектов призвано создать эффективный механизм контроля со стороны общества за деятельностью государства.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: Адвокатура, правосудие, профессиональная правовая помощь, судебная система, органы государственной власти, независимость адвокатуры, защита прав и свобод человека и гражданина.

THE ROLE AND PLACE OF ADVOCACY IN THE STATE

Hlib Rybalko,

candidate of Law,
associate Professor

of the criminal law department

V. N. Karazin Kharkiv National University,

Kharkiv, 61022, 4 Svobody Square

e-mail: pro100lawyer@gmail.com

orcid: <https://orcid.org/0000-0001-9690-6082>

ANNOTATION: *Introduction.* The article is devoted to the issue of determining the role and place of the bar in the state. The urgency of this issue was a consequence of the adoption in June 2016 of the Law of Ukraine "On Amendments to the Constitution of Ukraine (regarding justice)" of 02.06.2016 № 1401-VIII.

Summary of the main research results. According to which the Constitution of Ukraine was supplemented by Article 131-2, which stipulates that the bar operates in Ukraine to provide professional legal assistance, and only a lawyer represents another person in court, as well as protection from criminal charges, except in certain cases. Thus, the bar, together with the prosecutor's office, was included in the justice system. Thus, the bar becomes one of the key elements of the justice system in Ukraine, as the most important constitutional function of the bar is to ensure the right to protection from criminal prosecution and representation of individuals and legal entities in court. By delegating the relevant function of the bar, the state must ensure a high level of professional legal assistance provided by lawyers, which, in turn, has a significant impact on the quality of justice and the exercise of the right to a fair trial. By delegating the relevant function of the bar, the state must ensure a high level of professional legal assistance provided by lawyers, which, in turn, has a significant impact on the quality of justice and the exercise of the right to a fair trial. At the same time, the Constitution of Ukraine provides for the independence of the bar, and the current Law of Ukraine "On Advocacy and Advocacy" generally indicates that the Bar of Ukraine is a non-governmental self-governing institution.

Conclusions. The Ukrainian Bar is a professional public association. The National Bar Association of Ukraine is recognized as a non-governmental non-profit professional organization. In turn, the bar is endowed with public law functions, and the inclusion of non-state actors in the system of public power is designed to create an effective mechanism of public control over the activities of the state.

KEY WORDS: Advocacy, justice, professional legal aid, judicial system, public authorities, independence of the bar, protection of human and civil rights and freedoms.

Вступ. Проведена влітку 2016 року конституційна судова реформа значною мірою торкнулася й статусу адвокатури. Так, внесені зміни до ст. 59 Конституції, в якій зазначається, що кожен має право на професійну правничу допомогу, та Розділ VIII «Правосуддя» Конституції України було доповнено ст. 131-2, в якій зазначається, що для надання професійної правничої допомоги в Україні діє адвокатура. Таким чином адвокатуру було включено до системи правосуддя. У той же час, як передбачено Конституцією України, незалежність адвокатури гарантується, що дає підстави вважати, що конституційність принципу незалежності адвокатури, як одного з визначальних принципів в її організації та діяльності. Все це, призводить до того, що в Україні тривають дискусії з приводу визначення ролі й місця адвокатури в державі залишається дискусійним питання допустимості втручання держави в діяльність адвокатури, зміцнення гарантій її незалежності. Очевидно, що після внесення відповідних змін до Конституції чинний Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» потребує суттєвого вдосконалення. З огляду на це питання конституційно-правового закріплення в Україні належної (оптимальної) моделі організації та діяльності адвокатури набуває особливої актуальності.

У науковій літературі питання щодо визначення місця і ролі адвокатури в державі та її взаємовідносини з органами державної влади розглядалися у роботах зарубіжних та вітчизняних науковців. Деяким, окремим аспектам цієї проблематики присвячували свої праці такі науковці: М.Ю. Барщевський, Є.Ю. Бова, О.Д. Бойков, Т.В. Варфоломеева, Є.В. Васильовський, М.М. Видря, Т.Б. Вільчик, О.О. Воронов, І.Ю. Гловацький, В.Г. Гончаренко, О.С. Деханов, А.В. Козьмініх, А.Г. Кучерена, С.Е. Лібанова, Р.Г. Мельніченко, М.М. Михеєнко, Н.Ю. Сакара, С.П. Сафулько, В.О. Святоцька, О.Д. Святоцький, Л.В. Тацій, П.В. Хотенець, Д.П. Фіолевський, , О.Г. Яновська та інші вчені.

Викладення основного матеріалу. Мета статті – визначити місце та роль адвокатури у державі.

Сьогодні неможливо уявити собі розвинене громадянське суспільство без незалежного інституту адвокатури, який з огляду на його специфічні функції охороняє законні права та інтереси громадян

Україні завдяки здійсненню захисту від кримінального обвинувачення та надання правової допомоги під час вирішення справ у судах та інших державних органах в конфліктах з державою та іншими особами.

Адвокатура в демократичному суспільстві функціонує як незалежна інституція, тобто не підпорядкована державі, забезпечена від будь-якого стороннього втручання та є особливим правозахисним інститутом в Україні. Про це свідчить імператив професійного захисту прав та законних інтересів осіб у суді, публічно-правовий статус даного інституту, надання державою права на отримання правової допомоги абсолютно всім фізичним і юридичним особам. Незалежність адвокатури є одним з головних принципів адвокатської діяльності [1].

Згідно зі ст. 131² Розділу VIII (Правосуддя) Конституції України, для надання професійної правничої допомоги в Україні діє адвокатура. Незалежність адвокатури є гарантованою. Засади організації й діяльності адвокатури та здійснення адвокатської діяльності в Україні визначаються законом. Винятково адвокат здійснює представництво іншої особи в суді, а також захист від кримінального обвинувачення. Отже, адвокатурі в Конституції України присвячено окрему норму, що дає підстави вважати, що адвокатура є одним з ключових елементів системи правосуддя в Україні, адже найважливішою конституційною функцією адвокатури є забезпечення права на захист від кримінального обвинувачення та представництво фізичних та юридичних осіб в суді.

Делегуючи відповідну функцію інституту адвокатури, держава повинна забезпечити високий рівень надання адвокатами професійної правничої допомоги, що, в свою чергу, має значний вплив на якість здійснення правосуддя та реалізацію права на справедливий суд.

Водночас, відповідно до ст. 2 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Адвокатура України – недержавний самоврядний інститут, що забезпечує здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги на професійній основі, а також самостійно вирішує питання організації діяльності адвокатури в порядку, встановленому цим Законом.

Як зазначає Т. Вільчик, реалізація принципу незалежності професійної діяльності адвокатів безпосередньо пов'язана з дуалістичною природою інституту адвокатури в правовій державі: з одного боку, адвокат - це необхідний елемент системи правосуддя, а з іншого - професійний консультант (радник) громадян та їх об'єднань. Цю подвійну функцію адвокат може виконувати тільки в тому випадку, якщо йому гарантована необхідна незалежність. Тільки ця незалежність може забезпечити адвокату можливість співвідносити й урівноважувати ці двосторонні інтереси та займати правову позицію між двома полюсами. Двоїста позиція адвокатури в структурі суспільних відносин у силу характеру функцій, покладених на неї суспільством і державою, дозволяє саме їй пов'язувати воедино інтереси суспільства в державній системі судочинства [1].

Згідно зі ст. 5 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» адвокатура є незалежною від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб. Також низка міжнародних загальноєвропейських стандартів (Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (1950 р.), Міжнародному пакті про громадянські і політичні права (1966 р.) «Основні принципи, що стосуються ролі юристів», прийняті восьмим Конгресом ООН з питань запобігання злочинності і поведіння з правопорушниками (27 серпня – 7 вересня 1990 р.)) не містять положень, які б встановлювали, що адвокатура – це державний чи підпорядкований державі орган, а правова допомога у цивільних, адміністративних та кримінальних справах – виключна функція держави. Більше того, держава сама встановила, що українська адвокатура – це професійне громадське об'єднання. А, як відомо, саме громадські об'єднання (організації) є організаційною основою громадянського суспільства.

Однак, визнання Національної асоціації адвокатів України недержавною некомерційною професійною організацією (ст. 45 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність») не означає, що на це об'єднання громадян не може бути покладено публічно-правові функції [2].

Здійснення публічно-правових функцій не є монополією органів державної влади або місцевого самоврядування. Окремі недержавні структури можуть також наділятися такими функціями, це наприклад, органи нотаріату або органи адвокатського самоврядування, політичні партії. Публічно-правові завдання органів адвокатури полягають, наприклад, у, передбачених законом випадках, надавати безоплатне юридичне обслуговування окремих категорій громадян. Відповідно до ст. 15 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» адвокати, включені до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу, визначаються в якості суб'єктів надання безоплатної вторинної правової допомоги. У такому випадку надання кваліфікованої юридичної допомоги є вже не правом, а обов'язком адвоката, пов'язаною зі здійсненням державою захисту прав і свобод людини й громадянина. А це зі свого боку обумовлює необхідність надання відповідних гарантій з боку держави.

У свою чергу, А. Воробйов, А. Поляков та Ю. Тихонравова розкриваючи місце та роль адвокатури у суспільстві та державі вважають, що адвокатура як правовий інститут не є належністю держави. Адвокатура не володіє примусовою силою, а впливає лише силою морального авторитету, силою думки, силою знання про належну соціально значущу поведінку індивідів, колективів, організацій і самої держави. Особа в громадянському суспільстві повинна бути вільною і володіти власністю. Свобода

дійсна у власності, яка захищається за допомогою правосуддя. Правосуддя може відправлятися як інститутами громадянського суспільства, так і державою. Правосуддя, яке виходить з громадянського суспільства (суд старійшин, становий суд, третейський суд), спирається на авторитет етичний. Але у всіх випадках, коли необхідним є застосування сили для забезпечення свободи і власності, ця сила виходить від держави. Бо держава – єдина організація, що має легітимне право на насильство [3].

У свою чергу С. Пашин, вказує не те, що держава у своєму повновладді прагне підім'яти громадянське суспільство, знищує передусім основи особистої незалежності підданих – громадянські свободи, ринок і приватну власність, закріпачує громадян аж до заборони їм вільно вибирати місце проживання і роботи. Пригнічуються канали зворотного зв'язку, будь-яке інакомислення, і з особливою люттю – преса і правозахисний рух. Підкуповуються грошима депутати, судді втрачають незалежність і зводяться до рівня звичайних державних службовців. Адвокатура перетворюється на підконтрольний державі (як правило, Міністерству юстиції) орган; адвокати, разом з іншими чиновниками, присягають на вірність державі. Запроваджуються ручні «правозахисники». [4].

Простежуючи еволюцію інституту адвокатури протягом останніх двох століть, можна констатувати ряд великих досягнень [5]. До них слід віднести розширення рівня незалежності адвокатури від судової та виконавчої гілок влади, зміцнення правових гарантій професійної діяльності адвокатів, формування фінансових зобов'язань держави відносно адвокатів, виконуючим «ходіння по справах бідних» [6]. При цьому чітко виявляється закономірність: ступінь незалежності й суверенності адвокатури визначається зрілістю демократичних інститутів держави. У свою чергу, правовий статус адвокатури завжди був певним показником захищеності особистості й одним із індикаторів, що свідчать про успіхи в просуванні до правової держави й розвинутого громадянського суспільства [7].

Як стверджує А. Козьмініх, аналіз конституційного законодавства і міжнародних пактів з прав людини свідчить, що в останню третину ХХ ст. юридична допомога усвідомлюється як одна з важливих гарантій прав особи, реалізація якої забезпечується механізмом співпраці держави і громадянського суспільства. Факт гарантії по забезпеченню юридичною допомогою через функціонування адвокатури – інституту громадянського суспільства – покладає на державу певні обов'язки щодо підтримки цього інституту. Ці зобов'язання можуть бути закріплені, як у законах про адвокатуру, так і в спеціальних договорах між співтовариством адвокатів і державою в особі Міністерства юстиції. Міжнародні пакти про права людини і багато національних конституцій обґрунтовано пов'язують правову допомогу адвокатів з правом кожного на судовий захист. Діяльність адвокатури не вичерпується судовим представництвом (захистом) – вона значно ширша, маючи і консультативний характер, і забезпечуючи ефективність судового захисту [8, с. 12].

Не випадково й низкою міжнародно-правових документів закріплено засадничу роль адвокатури в діяльності судової системи, підкреслено важливість її організації в спосіб, що забезпечує незалежність від будь-якого стороннього впливу на її діяльність.

Так, Консультативна рада європейських суддів (КРЕС) на основі Кодексу поведінки європейських адвокатів, Хартії основоположних принципів діяльності європейських адвокатів, Основних принципів Організації Об'єднаних Націй стосовно Незалежності Судової влади, Основних принципів Організації Об'єднаних Націй про Роль адвокатів та Бангалорських принципів поведінки суддів, підготувала Висновок про відносини між судьями та адвокатами, виходячи з принципу, що ці відносини впливають на якість і ефективність правосуддя та здатні їх вдосконалити [9].

У 2017 році Парламентська Асамблея Ради Європи підготувала меморандум «Аргументи на користь розроблення Європейської конвенції про юридичну професію», в якому зазначено: «Як визнав Європейський суд із прав людини, «специфічний статус адвокатів надає їм центральне місце під час здійснення правосуддя у ролі посередників між громадськістю і судами. Тому вони відіграють ключову роль у забезпеченні того, щоб суди, чия місія є засадничою у правовій державі, неодмінно користувалися довірою громадянської. Однак для того, щоби громадськість мала довіру до процесу відправлення правосуддя, вона також повинна мати довіру до здатності представників юридичної професії забезпечувати справедливе і ефективне представництво їхніх інтересів. Адвокати є головними дійовими особами в судовій системі, прямо залученими до її функціонування й до захисту сторони процесу». Роль адвокатів у забезпеченні ефективного захисту окремих прав виходить за межі судової системи. Вони надають правову допомогу до початку судового провадження та в рамках альтернативних способів вирішення спорів, коли важливі питання можливо вирішити без звернення до перевантаженої національної судової системи; дійсно, незалежна експертна правова допомога здатна знеохотити відірваних від реальності клієнтів виграти в суді безперспективні справи» [10].

Адвокатуру України складають усі адвокати України, які мають право здійснювати адвокатську діяльність. Адвокат – фізична особа, яка здійснює адвокатську діяльність на підставах та в порядку, що передбачені цим Законом. Під поняттям «адвокатська діяльність» слід розуміти незалежну професійну діяльність адвоката щодо здійснення захисту, представництва та надання інших видів правової допомоги клієнту.

Відповідно до ст. 59 Конституції України: «Кожен має право на професійну правничу допомогу. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. Кожен є вільним у виборі захисника своїх прав». Цю статтю розміщено у розділі II Конституції України, яка регламентує захист прав і основоположних свобод людини та громадянина. Цим підкреслено особливий характер згаданого правового інституту, діяльність якого спрямована на допомогу державі у виконанні нею певних функцій, визначених Основним Законом.

Адвокатура – це професійне об'єднання, незалежне від органів влади. Це визначено у ч. 1 ст. 5 Закону: «Адвокатура є незалежною від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових та службових осіб». Адвокат – не державний службовець, а людина вільної професії, яка є незалежною від державної влади та громадськості – лише за такого статусу адвокатури та адвокатів є можливою ефективна полеміка з державним обвинуваченням, виявлення помилок слідства та суду.

Адвокатура у правовій системі здійснює три найважливіші функції:

1) захист обвинувачуваних (підозрюваних) на досудовому розслідуванні, підсудних у суді першої інстанції, засуджених в апеляційній та касаційній інстанціях;

2) надання правової допомоги громадянам та юридичним особам під час розгляду справ різних категорій (кримінальних, цивільних, адміністративних, конституційних) у судах або інших державних органах (правоохоронні органи, а також органи державної влади й місцевого самоврядування);

3) консультативна робота з надання порад, консультацій населенню і юридичним особам із правових питань.

Втім, основним призначенням адвокатури є надання професійної правничої допомоги кожному, хто її потребує. Право на професійну правничу допомогу є системою правових можливостей, що полягає в отриманні допомоги в реалізації прав, законних інтересів та обов'язків. Таку допомогу може бути надано у формі консультацій із юридичних питань, роз'яснення норм права, представництва інтересів у суді та в інших органах публічної влади, складання документів правового характеру та ін.

Також, слід звернути увагу на думку С. Прилуцького, як зазначає що, при наданні адвокатами кваліфікованої юридичної допомоги одночасно з приватним інтересом захищається й публічний інтерес усього суспільства, який передусім виражається у встановленні режиму законності, своєчасному припиненні порушень прав людини, їх відновленні й запобіганні таким порушенням у майбутньому. Тим самим юридична допомога з боку адвокатури усвідомлюється як одна з важливих гарантій прав особи, реалізація якої забезпечується механізмом співпраці держави і громадянського суспільства. При цьому професійна правова допомога адвокатів при здійсненні правосуддя є важливою запорукою права кожного на доступний та ефективний судовий захист. Водночас, будучи активним учасником механізму правозастосування, і більше того, займаючи самостійне місце у механізмі правосуддя, адвокатура повинна виконувати важливу функцію суспільного контролю у цій сфері [11].

Діяльність адвокатури й держави спрямована на єдино значиму мету – захист прав і свобод людини і тому не може бути протиставлена одна іншій. Так, як і держава, адвокатура здійснює свою діяльність на основі Конституції України, відповідно до якої вищою конституційною цінністю оголошені права і свободи людини, а їх захист – обов'язок держави. Тому відносини адвокатури й державної влади в суспільстві повинні носити рівноправний характер. Держава, яка визначає себе як правова, має бути зацікавлена в тому, щоб адвокатура була високопрофесійним інститутом. Держава повинна забезпечувати незалежність адвокатури й доступність юридичної допомоги; сприяти здійсненню заходів щодо підвищення кваліфікації адвокатів, вживати заходи щодо захисту адвокатів від переслідувань, необґрунтованих обмежень їх професійної діяльності, зауважує А. Козьмініх [12, с. 231]. Тому опозиція адвокатури до держави неможлива, а стосунки між державою та адвокатурою мають розвиватися лише як партнерські, що передбачає відсутність підпорядкованості один одному, наявність кореспондуючих прав і обов'язків, взаємної відповідальності за порушення умов партнерської взаємодії [1].

Як зазначає М. Завальний, представництво інтересів громадян у конституційному, кримінальному, адміністративному, цивільному, господарському судочинстві спрямовано не тільки на задоволення інтересу однієї приватної особи, а й на забезпечення принципу змагальності судового процесу, досягнення істини, захисту прав громадян, і тим самим, на створення демократичної правової держави, проголошеної Конституцією України [13].

Висновки. Адвокатура, хоча й виконує функцію особливої державної ваги – захист прав і законних інтересів громадян, однак не є державною структурою. Здійснення публічно-правових функцій не є монополією органів державної влади або місцевого самоврядування. Окремі недержавні структури у тому числі й адвокатура може також наділятися такими функціями. Адвокатура має виступати одним із самостійних інститутів громадянського суспільства, який активно контролюватиме і стримуватиме державу в її повновладді. Взаємодія органів державної влади й адвокатури повинна здійснюватися на основі партнерства та об'єднання зусиль в умовах побудови правової держави та формування громадянського суспільства в Україні. Адвокатура хоча й не належить до жодної з гілок влади, тим не менш, будучи специфічним суспільно-правовим інститутом, посідає важливе місце в системі соціальних

зв'язків, що забезпечують взаємодію різних гілок влади у державі. Прийняття змін у законодавство, з додержанням принципів такої взаємодії сприятиме досягненню балансу між інтересами інституту адвокатури й держави відповідно до вищої конституційної цінності – забезпечення прав людини, ефективної реалізації адвокатурою її конституційної функції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Вільчик Т.Б. Адвокатура й держава: взаємодія в забезпеченні прав і законних інтересів громадян / Т.Б. Вільчик // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. Юриспруденція. 2014 № 10-1 том 1. С. 62-65.
2. Антошкіна В.К., Картамишева О.Є., Седих К. А. Адвокатура України : навч. посіб. Донецьк : Юго-Восток, 2012. 155 с.
3. Воробьёв А. В., Поляков А. В., Тихонравов Ю. В. Теория адвокатуры. М.: Грань, 2002. 496 с.
4. Пашин С. Государство и гражданское общество, или Игра в орлянку. Индекс/Досье на цензуру. 2001. No 16. URL: <http://www.index.org.ru/journal/16/pashin.html>
5. Резник Г.М. К вопросу о конституционном содержании понятия «квалифицированная юридическая помощь» / Г.М. Резник // Адвокат. - 2007. - № 4.
6. Бойков А.Д. Адвокатам подрезали крылья / А.Д. Бойков, Г.Б. Мирзоев // Адвокатские вести. - 2005. - № 5.
7. Коваль К. «Ручна» адвокатура не потрібна нікому» / К. Коваль [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://lawyersunion.org.ua/?p=4914>.
8. Козьмініх А. В. Роль інституту адвокатури в реалізації правозахисної функції громадянського су-спільства: автореф. ... канд. політ. наук: спец. 23.00.02. Одеса, 2008. 18 с.
9. Висновок КРСС № (2013) 16 про відносини між суддями та адвокатами [Електронний ресурс] // Судова влада України. – Режим доступу : <https://court.gov.ua/userfiles/KRES%-20Vusnovok.pdf>.
10. The case for drafting a European convention on the profession of lawyer. Committee on Legal Affairs and Human Rights. Doc. 14453. [Electronic resource]. – Access mode : <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=24296&lang=en>.
11. Прилуцький С.В. Адвокатура як незалежний інститут громадянського суспільства в конституційному механізмі правосуддя України / С.В. Прилуцький // Вісник кримінального судочинства № 3., 2017 с. 174-183.
12. Козьмініх А.В. Адвокатура як інститут громадянського суспільства в сучасній науці / А.В. Козьмініх // Актуальні проблеми політики : зб. наук, праць / ОНЮА. - Одеса : Фенікс, 2009. - Вип. 36. - С. 228-235.
13. Завальний М.В. Адвокатура в системі недежрваних суб'єктів правоохорони України // Форум права: екстрон. наук. фахове вид. 2017. No 3. С. 47–52. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_3_10.pdf

REFERENCES

1. Vilchik TB Advocacy and the state: interaction in ensuring the rights and legitimate interests of citizens / T.B. Wilczyk // Scientific Bulletin of the International Humanities University. Series. Jurisprudence. 2014 № 10-1 Volume 1. pp. 62-65.
2. Antoshkina VK, Kartamyshva OE, Sedykh KA Advocacy of Ukraine: textbook. Donetsk: South-east, 2012. 155 p.
3. Vorobyov AV, Polyakov AV, Tikhonravov Yu. V. Theory of advocacy. M.: Gran, 2002. 496
4. Pashin C. The State and Civil Society, or the Eagle Game. Index / Censorship Dossier. 2001. No 16. URL <http://www.index.org.ru/journal/16/pashin.html>
5. Reznik GM On the question of the constitutional content of "qualified legal assistance" / G.M. Reznik // Lawyer. - 2007. - № 4.
6. Boykov AD Lawyers had their wings cut off / A.D. Boykov, GB Mirzoev // Lawyers' News. - 2005. - № 5.
7. Koval K. "Manual" advocacy is not needed by anyone" / K. Koval [Electronic resource]. - Access mode: <http://lawyersunion.org.ua/?p=4914>.
8. Kozminykh AV The role of the institute of advocacy in the implementation of the human rights function of civil society: author's ref. ... Candidate of Political Science: special. 23.00.02. Odessa, 2008. 18 p.
9. Opinion No. 16 (2013) of the Consultative Council of European Judges to the attention of the Committee of Ministers of the Council of Europe on the relations between judges and lawyers. Retrieved from <https://court.gov.ua/userfiles/KRES%20Vusnovok.pdf>
10. The case for drafting a European convention on the profession of lawyer. Committee on Legal Affairs and Human Rights. Doc. 14453. [Electronic resource]. – Access mode : <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=24296&lang=en>
11. Pryluky SV Advocacy as an independent institute of civil society in the constitutional mechanism of justice of Ukraine / S.V. Pryluky // Bulletin of Criminal Procedure № 3., 2017 p. 174-183.
12. Kozminykh AV Advocacy as an institute of civil society in modern science / AV Kozminykh. Kozminykh // Actual problems of politics: collection. Sciences, Works / ONUA. - Odessa: Phoenix, 2009. - Issue. 36. - P. 228-235.
13. Zavalny MV Advocacy in the system of non-fat subjects of law enforcement of Ukraine // Forum prava: ektron. Science. specialties type. 2017. No 3. S. 47–52. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2017_3_10.pdf